

§ 126

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 21.9.2022 § 209 (autovaurio)

HEL 2022-005338 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 21.9.2022 (209 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 21.9.2022 (209 §) päätöksellään hylännyt 23.2.2022 Latokartanonkaaren ja Metsänhoitajankadun risteysalueella tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan määrältään yhteensä 943,00 euron (korkolain mukaisine viivästyskorkeineen) vahingonkorvausvaatimuksen 23.2.2022 Latokartanonkaaren ja Metsänhoitajankadun risteysalueella tapahtuneeseen auton vaurioitumiseen liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että varsinkin Latokartanonkaaren ajoradan osalle oli muodostunut syvien urien ja korkean jääpolanteen muodostama reuna, josta hakija arvioi vaurioiden aiheutuneen hänen liikennöidessään sitä pitkin Metsänhoitajankadun alkupäässä olevalle pysäköintipaikalleen. Vauriot oli havaittu vasta katsastuksessa 7.4.2022, jota katsastusta auto ei ollut läpäissyt. Vauriot oli todettu riippumattoman korjausliikkeen arvioimana. Hakija kiistää itse omalla ajotavallaan myötävaikuttaneensa vaurioiden syntyyn.

Perustelut

Lautakunta viittasi yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja saatuun lisäselvitykseen sekä yhtyi yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

28.02.2023

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aihetta päätöksen muuttamiseen.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä vahinkotapahtuma yksinään synnytä kaupungin vahingonkorvausvastuuta, vaan edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta.

Keliolosuhteet vahinkoajankohtana olivat poikkeuksellisen vaativat kunnossapidolle. Helmikuun 2022 lumisademäärä oli esim. Forecan mukaan laajalti maan etelä- ja itäosissa poikkeuksellisen suuri. Lisäksi pintojen sulamisen ja uudelleen jäätymisen vaihtelu helmikuun aikana hankaloitti keliolosuhteita merkittävästi. Latokartanonkaari on kokoojkatu, joka kuuluu hoitoluokkaan II. Metsänhoitajankatu on vähäliikenteinen tonttikatu ja kuuluu hoitoluokkaan III.

Poikkeuksellisen lumitilanteen vuoksi kaupunki oli vaurioitumisen ajankohtana juuri käynnistänyt varautumissuunnitelman aikavälille 23.2.2022-16.3.2022. Suunnitelman voimassaollessa erityistoimet ja lisäresurssit kohdistetaan koko kaupunkiin, mutta ensisijaisesti turvataan liikenteen sujuvuus vilkkaimmin liikennöidyillä alueilla kantakaupungissa ja joukkoliikennekaduilla. Laatuvaatimuspoikkeamat varautumissuunnitelman voimassa ollessa tarkoittavat esimerkiksi toimenpideaikojen kasvattamista kaikissa kunnossapitoluokissa.

Kunnossapidon selvityksen mukaan kyseisellä risteysalueella oli tehty hiekoitusta 21.2.2022 kello 11:50. Seuraavan vuorokauden aikana 22.2.2022 oli satanut noin 30 cm lunta, jolloin risteysalueella oli aamuyöllä 23.2.2022 kello 2:37 suoritettu auraus. Lämpötila oli 22.2.2022 aikana kääntynyt pakkaselle (yöllä -10 °C astetta, päivällä 23.2.2022 -5 °C astetta).

Vaativampaa jääpolanteiden poistoa ei ole talven 2021-2022 kaltaisissa olosuhteissa ollut mahdollista reaaliaikaisesti suorittaa kaikissa paikoissa. Tämä koskee erityisesti III-luokan väyliä, mutta myöskään II:n luokan väylien osalta vaativampaa jääpolanteiden poistamista ei ole ollut mahdollista poikkeuksellisissa keliolosuhteissa kaikilla alueilla kovin usein suorittaa. Kunnossapitolaki ei edellytä sitä, että kunnossapitoluston määrä ja laatu mitoitettaisiin kaikkein poikkeuksellisimpia tilanteita varten. Kunnossapidon taso ei kuitenkaan saa pitkäaikaisesti alittaa

tydyttävää tasoa. Poikkeuksellisen säätilan aikana on sallittua, että ensin huolehditaan liikenteellisesti keskeisistä alueista (HE 281/2004, s. 17).

Saadun lisäselvityksen mukaan sekä Latokartanonkaarella että Metsänhoitajankadulla on ainakin aikavälillä 16.2.-2.3.2022 suoritettu myös jääpolanteen poistamista ns. Wille-traktorilla, joka on varsinaista tiekarkhua kevyempi työkone, mutta poistaa kuitenkin jäätä ja karhentaa ajoradan pintaa. Selvityksen mukaan esim. Latokartanonkaarella liikennöivien HSL:n bussien kuljettajilta ei ole tullut palautetta pahoista jääpolanteista alueella. Tästäkin on pääteltävissä, että katu on jäisyydestä huolimatta pääsääntöisesti ollut kunnossapitolain edellyttämässä liikennetarpeiden vaatimassa tyydyttävässä kunnossa, vaikka tilapäisesti onkin saattanut paikoin alittaa kaupungin II-hoitoluokan ajoradalle asettamat laatuvaatimukset.

Kaupunki katsoo, että vahinkoaikaan vallinneet olosuhteet huomioon ottaen kunnossapidon toimenpiteet on suoritettu asianmukaisesti ja ammattitaitoisesti. Asiassa saadut selvitykset perustuvat GPS-tietoihin. Ajourata on sekä II- että III-hoitoluokan kaduilla saattanut poikkeuksellisista keliolosuhteista johtuen tilapäisesti alittaa polanteen poistamisen osalta kaupungin laatuvaatimusten tason suoritetuista kunnossapidon toimenpiteistä huolimatta. Kaupunki katsoo, ettei tason alittaminen kuitenkaan ole ollut pitkäaikaista. Edellä esitetyillä ja muutoin yksikön päällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei kunnossapitoa ole laiminlyöty ja että kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hajan ajoneuvolle aiheutuneista vahingoista.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

28.02.2023

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 09 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 21.9.2022
- 2 Oikaisuvaatimus, täydennys 22.9.2022
- 3 Oikaisuvaatimus, täydennys 22.9.2022, liitteet, kuvat
- 4 Oikaisuvaatimus, täydennys 22.9.2022, saate
- 5 Vahingonkorvausvaatimus, täydennys 13.11.2022, 1
- 6 Vahingonkorvausvaatimus, täydennys 13.11.2022, 2
- 7 Vahingonkorvausvaatimus, täydennys 15.11.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Oikaisuvaatimuksen tekijä	Esitysteksti Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 21.9.2022. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 21.9.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

28.02.2023

Asia/26

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 09 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 21.9.2022
- 2 Oikaisuvaatimus, täydennys 22.9.2022
- 3 Oikaisuvaatimus, täydennys 22.9.2022, liitteet, kuvat
- 4 Oikaisuvaatimus, täydennys 22.9.2022, saate
- 5 Vahingonkorvausvaatimus, täydennys 13.11.2022, 1
- 6 Vahingonkorvausvaatimus, täydennys 13.11.2022, 2
- 7 Vahingonkorvausvaatimus, täydennys 15.11.2022

Oheismateriaali

- 1 HEL2022-005338
- 2 HEL2022-005338gpskartta
- 3 Lisäselvitys oikaisuvaatimusvaiheessa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 21.09.2022 § 209

HEL 2022-005338 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 12.4.2022 esittänyt kaupungille vahingonkorvausvaatimuksen, jonka hakija on myöhemmin eritellyt yhteensä 943,00 euron suuruisiksi. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo vaurioitui 23.2.2022 Latokartanonkaaren ja Metsänhoitajankadun risteysalueella. Hakija epäilee vahingon aiheutuneen katujen kunnossapidon laiminlyönnistä.

Vaatimuksen mukaan ajoradalle oli muodostunut syviä uria ja korkea jääpolanne. Hakijan ajoneuvon vauriot ovat tulleet ilmi vasta katsastuksen yhteydessä 7.4.2022.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikka on vähäliikenteinen tonttikatu ja se kuuluu hoitoluokkaan III.

III-luokan ajoradoilta poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. III-luokan ajoradan aurauksen lähtökynnys on lumen osalta 7 cm ja sohjon osalta 5 cm. III-luokan ajoradat aurataan I- ja II-luokan katujen jälkeen. Toimenpideaika on arkisin kolme vuorokautta. Viikonloppuisin kunnossapitotöitä ei tarvitse aloittaa. Poikkeuksellinen säätila otetaan huomioon olosuhteiden sallimalla kohtuullisella tavalla. Ensin hoidetaan liikenteellisesti keskeiset alueet. Jatkuvan lumisateen aikana I- ja II-luokan ajoradat on pidettävä kulkukelpoisina.

Poikkeuksellisen lumitilanteen vuoksi Helsingin kaupunki on käynnistänyt varautumissuunnitelmansa ajalle 23.2.2022 - 16.3.2022. Erityistoimet ja lisäresurssit kohdistetaan koko kaupunkiin, mutta ensisijaisesti turvataan liikenteen sujuvuus vilkkaimmin liikennöidyillä alueilla kanta-kaupungissa ja joukkoliikennekaduilla. Kadut aurataan ja lunta kuljetaan vastaanottoaikoille kunnossapitoluokituksen mukaisessa kiireellisyysjärjestyksessä. Lumen poiskuljetusta tehdään aina, kun auraustyöt siihen antavat mahdollisuuden. Laatuvaatimuspoikkeuksia voivat esimerkiksi olla, että asuntokatujen lumenpoisto aloitetaan vasta pääkatujen jälkeen, kun siihen on saatavissa resursseja ja että toimenpideaika kasvatetaan kunnossapitoluokissa.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen ja GPS-tietojen mu-

kaan vahinkopaikka on aurattu edellisen kerran ennen vahinkoa aamu-yöstä vahinkopäivänä 23.2.2022 klo 2.37.

Forecan Kumpulan säänmittausaseman mukaan lumensyvyys on vahinkopäivänä 23.2.2022 ollut 37 senttimetriä. Vahinkopäivänä lämpötila on pysytellyt reilusti pakkasen puolella, ollen kello 14.00 -5,5°C. Vahinkoa edeltävinä päivinä lämpötila on ollut nollan tuntumassa useamman päivän ajan.

Ilmatieteen laitoksen Ilmastokatsauksen mukaan tammikuun 2022 viimeisenä viikonloppuna Valtteri-myrsky toi Etelä-Suomeen runsaasti märkää lunta. Lunta kertyi parissa päivässä yleisesti parikymmentä senttiä, mutta etenkin Uudellamaalla monin paikoin enemmänkin. Valtteri-myrskyn yhteydessä Helsingin Kumpulan mittausasemalla lumensyvyys nousi 22 senttimetrinä 41 senttimetriin. Tämän jälkeen helmikuussa 2022 esiintyi runsaita lumisateita. Lumipyryjen johdosta useammalla paikkakunnalla yllettiin metrin lumensyvyyteen. Helsingin Kumpulassa rekisteröitiin suurin lumensyvyyden kasvu, 35 cm vuorokaudessa. Forecan mukaan helmikuun sademäärä oli laajalti maan etelä- ja itäosassa poikkeuksellisen suuri. Sääilmiö on poikkeuksellinen silloin, kun se esiintyy tilastollisesti keskimäärin kerran 30 vuodessa tai harvemmin. Suuret sademäärät tarkoittivat suuria lumimääriä ja etelässä suurimmassa osassa helmikuun päiviä vähintään käytiin plussan puolella. Pintojen sulaminen ja uudelleen jäätyminen aiheuttivat monin paikoin ajoittain hyvinkin hankalia keliolosuhteita.

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekkoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että vallinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Sää- ja keliolosuhteet ovat olleet poikkeukselliset. Laki ei edellytä sitä, että kunnossapitokalusto mitoitettaisiin kaikkein poikkeuksellisimpia tilanteita varten. Missään kunnossapidon taso ei kuitenkaan saa pitkään

28.02.2023

alittaa tyydyttävää tasoa. Poikkeuksellisen säätilan aikana huolehditaan ensin liikenteellisesti keskeisistä alueista. (HE 281/2004 vp, s. 17.)

Vahingonkärsijän oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun. Ajoneuvon kuljettajan on tie-liikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Vahinko tapahtui talvimyrskyn jälkeisissä hankalissa keliolosuhteissa. Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liikumisessaan huomioon (HE 281/2004 vp, s. 16). On yleistä tietoa, että runsas lumisade saattaa aiheuttaa haastavia keliolosuhteita. Vaarallista ajo-olosuhteista oli myös varoitettu valtakunnallisissa tiedotusvälineissä Ilmatieteenlaitoksen toimesta.

Poikkeuksellisista sää- ja keliolosuhteista johtuen ajorata on voinut vahinkoaikaan tilapäisesti alittaa sohjon ja polanteen poistamisen osalta kaupungin laatuvaatimusten tason tehdyistä kunnossapitotoimenpiteistä huolimatta. Kaupunki katsoo, ettei tilanne ole kuitenkaan ollut pitkäaikainen.

Kaupungin palautejärjestelmään ei ole ennen kyseistä vahinkoa tullut ilmoituksia ajoradan kunnossapitotarpeesta.

Asiassa saatujen selvitysten perusteella kaupunki katsoo toimineensa riittävän huolellisesti poikkeukselliset sää- ja keliolosuhteet huomioiden. Näin ollen kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

28.02.2023

Asia/26

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506
kymp.korvausasiat(a)hel.fi